

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W księgarni miesięcznie	1,75 zł.
W odroczonym miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odroczonym	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych silną wyższą, przesłanek w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Podstawowe konto oszczędności 201 082

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.

Miejscowa Kasa Oszczędności, Chojnice.

Telef. 44 Adres telegraf. „Dziennik Pomorski”. Skrytka poczt. 83

Chojnice, środa 22 lipca 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-iej od wiersza piąty lub jego miejsca 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-iej 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Czem jest gazeta?

Gazeta jest sumieniem społeczeństwa.

Gazeta jest regulatorem stosunku społeczeństwa do rządu i naodwrot,

Gazeta jest czujnym stróżem w stosunku narodu do zagranicy,

Gazeta jest wyrazem i zwierciadłem społeczeństwa w jego dążnościach o rozwój idei pod każdym względem, tak narodowym, jak politycznym, jak gospodarczym, jak cywilizacyjnym.

Gazeta jest dziś szermierzem społeczeństwa we walce o ludzkie ideały, to jest o ideały wolności, swobody i równości społecznej.

Gazeta jest wyrazicielką prądów narodu w dążeniach jego do rozwoju wszechludzkiej kultury i cywilizacji,

Gazeta jest współzawodniczką wśród narodów o zdobycie narodowi należnego miejsca w rodzinie narodów,

Gazeta jest tem samem ósmą potęgą świata.

Jakie gazety, taki naród.

Jedną z gazet, która dotąd wiernie, mężnie, bez żadnych ubocznych względów służyła społeczeństwu pod hasłem „za Wiarę i Ojczyznę” jest

„Dziennik Pomorski“.

Niechaj zatem ci, co go czytają, pozostaną mu wierni i werbują mu nowych przedpłacicieli.

Niemcy a Austria.

Niemcy dążą jak wiadomo do opanowania Austrii. Wiemy o tem, że Austria ma znaczenie polityczne. Gdyby nie to, mozeby narody europejskie nie lękały się tak bardzo połączenia Austrii z Niemcami. Liczy ona bowiem obecnie zaledwie 6 milionów mieszkańców, mogłaby zatem dostarczyć Niemcom w najlepszym razie pół miliona żołnierzy.

Znaczenie Austrii polega jednakowoż na jej położeniu. Graniczą z nią wszystkie państwa, które się przedwojenną Austrią podzieliły, a więc Serbia, Rumunia i jako trzecie państwo Czechosłowacja. Niemcy opanowawszy Austrię, zagrażałyby tym państwom. Czechy miałyby od razu biedę ze swymi dwoma milionami Niemców, Serbia ze swymi Chorwatami, którzy się z nią dotąd jeszcze pojednać nie mogą, a Węgry zaczęły by się dopominać o zwrot tego, co im zabrała Rumunia. Zatem połączenie Austrii z Niemcami groziłoby w tym kierunku wojną europejską.

Jest jednak jeszcze druga ważna strona medalu, na którą dotąd mało kto zwracał uwagę. Oto Austria stanowiłaby dla Niemiec wylot kolonizacyjny na wschód. Austria jest bowiem właścicielką potężnej i spławnej rzeki Dunaju, którą zamierzają państwa naddunajskie tak pogłębić, ażeby mogły po niej cho-

dzić okręty morskie. Oto Dunaj stanowił w dawniejszych wiekach i jeszcze w ostatnim stuleciu ważną drogę dla kolonizacji. Na Dunaju powstały znaczne osiedla niemieckie, powstawały miasta niemieckie, jak Krems, Poehlam, Linz, które stanowiły środowiska kultury niemieckiej. Stamtąd po całym kraju szła niemieczyna za pomocą klasztorów, kościołów, chłopów i kupców oraz rzemieślników niemieckich. Czego zaś klasztor, pług i miara kupiecka nie dokonała, to dokonał miecz niemiecki, który tępił Słowian. Germanizacja tych krain postępowała nieprzerwanie, nawet za przedostatniego cesarza austriackiego Franciszka Józefa przy pomocy wojska, polityki i pieniądza. Niemczyzna szła aż w głąb Serbji i Rumunji.

Pomyślmy teraz, co by to się działo, gdyby przez opanowanie Austrii opanowali Niemcy Dunaj i inne dorzecza, łączące te rzeki z morzami. Byłoby to dla Niemiec najwygodniejszy sposób parcia na wschód.

Ren, Łaba, Odra i Dunaj to są owe główne żyły wodne, które Niemcy sławią w swych pieśniach, ponieważ one to były tymi środkami, przy pomocy których opanowali Niemcy świat słowiański, tępiąc go mieczem i kulturą krzyżacką.

Od Renu i od Wisły zostali Niemcy odrzućeni. Pragną teraz odzyskać nie tylko to, co utracili, ale zyskać przez przyłączenie Austrii drogę przez Dunaj, a tem samem drogę na wschód, na Bałkany i w głąb Azji. Przed wojną mieli tam swe wpływy w Bułgarji i w Turcji i teraz będą czynili wszystko, ażeby przy pomocy swego przemysłu i handlu odzyskać utracone rynki z powrotem.

Połączenie Austrii z Niemcami miało by zatem ogromne znaczenie dla przyszłości Europy. Stworzyłoby nie tylko potęgę wojenną z Niemcami, ale zrobiłoby za otwartość do zaspokojenia żądań swych przemysłowo-handlowej potędze niemieckiej, równocześnie zaś otwartość się dla Niemiec niezmiernie pole na Bałkanach. Bałkany dostałyby się pod przemożne wpływy kultury niemieckiej. Niemiec panował by tam podobnie, jak w Rosji przed wojną, a stamtąd ruszyłby w dalszy pochód do Azji.

Nowe pismo lewicowe.

Pod takim nagłówkiem pisze „Ziemia Lubelska”: „W Chojnicach rozpoczęła wychodzić w dniu 15 bm. „Gazeta Chojnicka”, dziennik lewicowy, który powiększa znacznie grono pism demokratycznych w Poznaniu i na Pomorzu”.

Mądrzej głowie wystarczy tych kilka słów. Jeżeli „Gazeta Chojnicka” jest pismem lewicowym, natenczas nie jest ona nawet piastowem. Czyby należała do „Wyzwolenia”? Toć „Wyzwolenie” jest za wyłączeniem gruntów bez odszkodowania.

Minister Skrzyński w Ameryce.

Gazety amerykańskie rozpisują się zyczliwie o Polsce z okazji pobytu ministra Skrzyńskiego w Ameryce. Jedną z największych gazet „World” chwali Polskę, że odbudowuje z powodzeniem swój przemysł, że doprowadziła do równowagi swój budżet i że za biera się umiejętnie do zaspokojenia żądań swych mniejszości. Dowodem, że Polska się umacnia jest to, że dług na jednego obywatela w Polsce wynosi zaledwie 11 dolarów 80 centów, gdy tymczasem w Ameryce wynosi 180 dolarów 86 centów. Stosunek tego długu jest dla Polski jeszcze tem pomyślniejszy ze względu na to, że ludność w Polsce jest w trzech czwartych rolniczą, a wiadomą jest rzeczą, jak szybko ludność rolnicza oparła się po wstrząsach wielkiej wojny.

Los Polaków w Niemczech.

Posel do sejmu pruskiego Baczewski przybył do Polski na zaproszenie Związku Obrony Kresów Zachodnich. Opowiada on, że Niemcy zawzięli się na wyniszczenie żywiołu polskiego w Prusach. Dzieci uczą się po polsku tylko w najniższych klasach a jeżeli dzieci polskie uczą się po polsku także w klasach wyższych, bo bywają strasznie poniewierane. Niemcy skupują gwałtownie ziemię na kresach, a Polakom odmawiają wszelkich pożyczek. Własnym powiecie zlotowski wykupili w jednym tylko roku 4000 he-

ktarów. Równocześnie popierają Niemców w Polsce, niemiecki „Schulverein” zbiera fundusze na niemieckie szkolnictwo w Polsce. Kilku posłów niemieckich wybierało się do Polski dla rozpatrzenia tujszego położenia. Rząd niemiecki wycieczkę udaremnił, ażeby się posłowie prawdy nie dowiedzieli.

Położenie reformy rolniczej.

Losy reformy rolnej wazą się. Na sobotnim posiedzeniu przeszedł wniosek Związku Ludowo Narodowego, ażeby wierzytel, który przy wykupie majątku nie został należycie zaspokojony, ma prawo dochodzić swych wierzytelności na drodze sądowej.

Posel Bittner z Chrześcijańskiej Demokracji postawił wniosek i domagał się uporządkowania hipotek na wykupionych majątkach oraz odpowiedniego umiarzenia wierzytelności. Wnioski te przeszły również. Wskutek przyjęcia wniosku Związku Ludowo Narodowego powstała na ławach lewicy ogromna burza, tak że musiano przerwać posiedzenie na kilka minut. Ale i wśród stronnictw prawicowych zapanował pewien niepokój. Wszystkie stronnictwa z wyjątkiem Chrześcijańsko-Narodowego zebrały się na naradę — marszałka Sejmu Rataja, gdzie Wyzwolenie zapowiedziało najostrejszą walkę na wypadek, gdyby powyższe uchwały nie zostały cofnięte.

Dalsze wiadomości głoszą, że nie tylko „Wyzwolenie”, ale również Piastowcy domagają się skasowania uchwały wniosku Związku Ludowo Narodowego, ażeby wywłaszczony właściciel miał prawo do sądowej skargi w tym wypadku, gdyby czuł się pokrzywdzony tem, co mu zapłacili. Znosi się na odesłanie całej reformy rolnej do komisji. Położenie bardzo się zmieniło.

Niemcy dali odpowiedź.

Osobny kurjer zawiadził w sobotę odpowiedź rządu niemieckiego na wnioski francuskie co do umowy bezpieczeństwa. Przedtem była narada rządów państw niemieckich, na której odpowiedź niemiecka została przyjęta. W poniedziałek wręczył posel niemiecki Hoesch odpowiedź niemiecką rządowi francuskiemu. W odpowiedzi swej nie odrzuca rząd niemiecki dalszych układów w sprawie zawarcia umowy pomiędzy Anglią, Francją a Niemcami co do wspólnego zabezpieczenia sobie granic na zachodzie, ale odmawia przyjęcia warunków, przedłożonych przez rząd francuski.

Wszystkie niemieckie partie zgodziły się na odpowiedź niemiecką z wyjątkiem hitlerowców i komunistów. Zatarg rozgrywa się tu głównie o Polskę. Niemcy nie chcą się zgodzić na to, ażeby Francuzi mogli przeprowadzać przez Ren wojska dla obrony Polski.

Sprawy polityczne.

Co słycać z frontu marokkańskiego.

Położenie dla Francuzów i Hiszpanów stało się w Marokko bardzo poważne, tak że rząd francuski zamianował nawet nowego naczelnego wodza w osobie marszałka Petain, zwycięcy z pod Verdunem, który wyjechał też już do Marokka dla zorganizowania walki z Kabylami. Marszałek wybrał się tym razem przez Hiszpanję, ażeby stwierdzić uroczystie sojusz francuski z Hiszpanją. Równocześnie z marszałkiem Petain wyładują w Marokko dwie dywizje, marokańska z Pałatynatu i dywizja z Tunisu.

Jednocześnie i wódz powstańców Abdel-Krim jest pełen pewności zwycięstwa. Uderza bezustannie z całą zaciętością, głównie na północ miasta Tazy, ażeby zdobyć stolicę sułtanatu Fez. Abdel-Krim lęka się nowych wojsk francuskich i dla tego zamierza przeprowadzić swe plany, zanim te wojska zdołają mu je popsuć. Wielkim sprzymierzeńcem w jego ruchach są mu ogromne upały, które obeszwiadniają żołnierzy francuskich, nie przywykłych do nich. Powstańcy zdobyli święte miejsce pielgrzymek arabskich i zrabowali je doścześnie.

Anglia buduje 40 nowych okrętów.

Rząd angielski postanowił wybudować w najbliższych 5 latach 40 nowych krążowników. W tym roku ma się rozpocząć budowa 10 krążowników po

Wstępne notowania giełdowe

17. 7. 1925 r. o godz. 17 przed połudn.

w Gdańsku:

100 złotych wypłata na Warszawę	99,00
100 złotych w notach	99,00
dolar	5,17

w Warszawie:

Dolar na złoty	5,1
----------------	-----

10 tys. ton. Na ten cel wyznaczono na rok bieżący 5 milionów funtów szterlingów. W następnych 5 latach budować będą po 6 statków rocznie. Gazety angielskie domagają się nawet budowy 50 okrętów pod pozorem, że Anglja musi pozostać największą potęgą na morzu, a ma obecnie o połowę mniej okrętów, aniżeli przed wojną.

Ameryka tonie w bogactwie.

Bilans gospodarki amerykańskiej wykazuje, że Ameryka wywoziła w zeszłym roku za granicę za 1033 miliony dolarów towaru więcej, aniżeli dowiozła. Wywóz wynosił 4857, dowóz zaś 3824 miliony dolarów. W stosunku do zeszłego roku wzrósł wywóz o 556 milionów, a to wskutek pożyczek, udzielonych zagranicy. Wywóz złota wynosił 248,7 milionów, zaś dowóz 114 milionów dolarów. W roku zeszłym było przeciwnie. Wówczas nadwyżka dowozu nad wywozem złota wynosiła 406 milionów dolarów.

Pracują nad umiejscowieniem pożaru.

Z Chin donoszą, że Stany Zjednoczone postanowiły zrobić początek z uporządkowaniem stosunków w Chinach. Zostanie utworzona komisja, na której będą omawiać stopniowe zniesienie przywilejów Europejczyków w Chinach. Pod tym względem zaczynają już mocarstwa dążyć do zgodnej działalności, bowiem w Londynie odbyła się już pod przewodnictwem ministra Chamberlaina konferencja z ambasadorami Ameryki, Francji i Japonji, na której postanowiono uzgodnić dążności ku zaprowadzeniu porządku w Chinach.

Zgoda w Serbji.

Pasiecz utworzył rząd, do którego wstąpił również chorwacki minister. Z tej okazji król umorzył proces przeciw Radicowi i sześciu innym przywódcom chorwackim. Wszystkich wypuszczono na wolność. Dzień ten będzie w historii Serbji dnem historycznym. Zgoda pomiędzy Serbami a Chorwatami wzmacni podstawy państwa serbskiego.

Sprawy polskie.

Zatarg polsko-niemiecki się zaostrza.

Gazety niemieckie grożą, że rząd niemiecki wysiedli do Polski natchymiasz wszystkich optantów polskich w liczbie 10 tys. na wypadek, gdyby rząd polski nie wstrzymał się z wysiedleniem optantów niemieckich. Równocześnie wzywają gazety niemieckie optantów niemieckich, ażeby dobrowolnie nie opuścili granic Polski, ale dopiero pod przymusem. Główna gazeta socjalistyczna „Vorwärts” powiada, że należałoby rząd polski zniewolić do oddania sprawy optantów niemieckich międzynarodowej instytucji.

Niemcy kpią sobie wprost z Polski. Ale to są następstwa łagodnej, niezdecydowanej polityki polskiej w obec naszych mniejszości.

Reforma rolna w Sejmie.

Na piątkowym posiedzeniu Sejmu toczyło się trzecie i ostatnie czytanie reformy rolnej. Ale im bliżej było końca, tem większe wyłaniały się wątpliwości co do całej reformy w tej postaci, w jakiej ją miano uchwalić. Poseł Głabiński ze Związku Ludowo Narodowego oświadczył, że reforma rolna w przedłożonej postaci musi wywołać rewolucyjne nastroje i zagrażać państwu. Reforma rolna jest potrzebna, ale musi ona się zgadzać ze zasadami praworządności. Odszkodowanie za ziemię musi być umiarkowane, ale musi odpowiadać przynajmniej wartości ziemi. Pozostawienie 180 hektarów w rękach osobnika na kresach jest stanowczo za mało. Powinno się tam pozostawić w prywatnym ręku przynajmniej 300 hektarów. Nie można również dawać ministrowi Reform Rolnych nieograniczonej władzy.

Poseł Dubanowicz od Chrześ. Stronnictwa Rolniczego powiada, że ustawa ma charakter partyjnopolityczny, równocześnie zaś sprzeciwia się konstytucji.

Poseł Roguła od Białorusinów powiada, że Białorusini nie pogodzą się nigdy z osadnictwem i walczyć będą nie tylko w Sejmie, ale również po za Sejmem.

Podczas głosowania przyjęto wniosek Związku Ludowo Narodowego, że we województwach poleskiem, wołyńskiem, nowogrodzkim i wileńskiem może właściciel, o ile rodzina jego na majątku gospodarowała od 1791 roku, zatrzymać 300 hektarów. Przyjęto dalej wniosek Związku Ludowo Narodowego, że wolno rozparcelowywać najwyżej 200 tys. hektarów.

Niemiecka nieuczciwość.

Przed Trybunałem Rozjemczym w Hadze toczy się sprawa o fabryki sztucznych nawozów w Chorzwie na Górnym Śląsku. Rząd niemiecki powiada, że rząd polski niema do nich prawa, ponieważ one są prywatną własnością. Sprawa ma się tymczasem tak, że rząd niemiecki wiedząc, że Śląsk przejdzie na własność Polski, sprzedał fabryki pozornie w ręce prywatne, ażeby mieć następnie prawo upominać się o nie. Jak Trybunał Rozjemczy sprawę rozstrzygnie, nie wiadomo na razie.

Protesty przeciw zakazowi piwa.

W Bydgoszczy odbył się w sobotę 18. lipca br. wielki wiec, na którym zaprotestowano przeciwko zamiarowi zakazu picia piwa w soboty i niedziele. W odezwie powiedziano, że nigdzie w Europie podobnego zakazu niema i że podobny zakaz musiałby ograniczać nie tylko wolność osobistą, ale przyczyniać się do demoralizacji społeczeństwa. Oprócz tego niszczyłby przemysł piwowarski, który zaczyna konkurować ze zagranicznym.

Naszem zdaniem zupełny zakaz sprzedaży wszelkiego alkoholu w soboty i w niedziele jest nie na miejscu. Ameryka udowodniła, że zakaz alkoholu nie wychodzi na zdrowie narodowi, który nie jest do tego przygotowany. O ile nie może uzyskać alkoholu drogą prawną, szuka sobie okazji drogą bezprawną. A państwo tajne jest gorsze od jawnego.

Wiadomości kościelne.

Diecezja chełmińska.

Administratorem parafji w Fordonie zamianowany został ks. wikary Wacław Pruszek z Brodnicy w miejsce ks. administratora Grzemskiego, który z powodu choroby został przejściowo zwolniony z duszpasterstwa.

Nieco o rentach osadniczych.

Nareszcie zostały zwaloryzowane renty wieczyste ciążące na osadach rentowych. Okręgowy Urząd Ziemi w Grudziądzu rozesał w tych dniach zawiadomienie o dokonanej waloryzacji wraz z nakazami płatniczymi poszczególnym osadnikom. Renty te zostały przerachowane w złotych przeciętnie na 75 proc. przedwojennej wysokości w markach niemieckich. Zaległe renty, sięgające w niektórych wypadkach do roku 1919, przewaloryzowano w ten sam sposób. Jednak całkowita suma zaległości została rozłożona na 10 rat płatnych w przeciągu 5-ciu lat, dwa razy rocznie, zaczawszy od 1 kwietnia br. Przez 5 lat więc płacą odnośni osadnicy podwójnie, rentę bieżącą i zaległość. Waloryzacja ta odnosi się na razie tylko do osad znajdujących się jeszcze w ręku właścicieli przedwojennych, bo renty na osadach nabytych drogą kupna przez polskich osadników wprost od właścicieli niemieckich, zostały już zmienione, tj. podwyższone przez Urząd Ziemi w Poznaniu przy potwierdzeniu kontraktu kupna. Mimo podwyższenia i te renty nie były ściągane przez Urząd Ziemi wskutek nieustannej dewaluacji marki polskiej. Waloryzacja rent tejże kategorii nastąpi pewnie w krótkim czasie. Osady anulacyjne traktuje Urząd Ziemi na równi z dzierżawnymi, to znaczy, nie bierze dzierżawy, lecz je sprzedaje. Jedna kwota w wysokości 100 zł. od hektara została już zapłacona przez obecnych administratorów tych osad tytułem zaliczki, na sumę kupna, którą ostatecznie ustali się później. Osady likwidacyjne są zupełnie wolne od dawniejszych rent ustalonych przez byłą niem. Komisję Osadniczą, bo Komitet Likwidacyjny w Poznaniu, likwidując własność niemiecką, płaci odszkodowanie osadnikom zlikwidowanym i nabywa tem samem prawo zupełnie swobodnego rozporządzenia osadami likwidacyjnymi, to znaczy sprzedaje je na nowo osadnikom polskim na własnych warunkach. Nowi nabywcy polscy natomiast płacą nową rentę obliczoną na żyto. Trzeba jeszcze dodać, że dawniejsze renty, ciążące jeszcze dziś na tak zw. osadach rentowych a codopiero zwaloryzowane na 75% kwoty przedwojennej, są rentami wieczystymi, nigdy nie spłacanymi, bo renta taka przedstawia tylko odsetki niezapłaconej sumy kupna, innymi słowy: procenta za dług. Ale jak dłużnik tak i wierzyciel ma prawo wypowiedzenia długu. Wypowiada Skarb Państwa, to dłużnik musi płacić 25-ciokrotną sumę jednej renty rocznej. Wypowiada zaś dłużnik sam, to musi płacić 33-ciokrotną sumę jednej renty rocznej. Nowe zaś renty polskie na tak zw. osadach likwidacyjnych są rentami amortyzacyjnymi. Po 50-ciu latach renty te ustają, bo w tym czasie dług zostanie spłacony

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 21 lipca 1925 r.

Dziś: Praksedy p. Słońca wschód 4. 4 zachód 8.6. Księżyc wschód 4.29 zachód 8.28

Jutro: Marji Magdaleny. Słońca wschód 4. 6 zachód 8. 6. księżyc wschód 5.29 zachód 8.58

— **Udział we wycieczce** krajoznawczej Stowarzyszenia Chrześcijańskich nauczycieli, o której już pisaliśmy, bierze również spory zastęp nauczycieli powiatu chojnickiego.

— **Powiatowe Walne Zebranie Pomorskiego Tow. Rolniczego** odbyło się dnia 8 lipca br. o godz. 10 przedpołudniem przy udziale około 100 członków na sali Hotelu Engla w Chojnicach.

Zamówienia

na

„Dziennik Pomorski”

na miesiąc **sierpień**

przyjmuje się we wszystkich Urzędach

Pocztowych i w księgarni Dziennika

Pomorskiego ul. Człuchowska nr. 13

każdego czasu.

Zebranie zagał Prezes Powiatowy p. Jan Głowczewski, zdając sprawozdanie z działalności Tow. Roln. i poszczególnych Kółek Rolniczych. Pan Prezes zaznaczył, że tutejszy powiat liczy obecnie około 800 członków i że wszystkie Kółka są bardzo żywe i pracują o wiele więcej jak dawniej. Starania niektórych jednostek się zamęt w tej organizacji, nie dały dotychczas żadnych wyników. Wyrażając swoje uznanie dla wszystkich Kółek za gorliwą pracę i liczny udział na zebraniu, pomimo tego, że jest obecnie dużo pracy w polu, udzielił głosu Prezesowi p. J. Donimierskiemu, który po przywitaniu członków wygłosił obszerny referat o znaczeniu i działalności Tow. Roln. od jego założenia aż do teraz. Pomimo tego, że z chwilą utworzenia tej organizacji ilość członków się zmniejszyła na papierze, to praca w Kółkach jest wiele intensywniejsza niż była dawniej. Referent mówił szeroko o znaczeniu pracy Kółek Rolniczych w czasie zaboru i czasie obecnym, podkreślając, że rolnictwo musi dążyć do jednej wspólnej i silnej organizacji w całym Państwie, co było, nawet na Kongresie Rolniczym w Warszawie uchwalone.

Pan Prezes nadmieniał, że w każdym powiecie jest Sekretarjat Powiatowy, który zastępuje Dyрекcję w Toruniu i gdzie każdy z członków otrzyma na życzenie wszelkie porady. Polecał także czytanie komunikatów Tow. Roln. w Kłosach, aby członkowie byli o wszystkim poinformowani. Poruszano także sprawę kredytów długoterminowych dla rolnictwa, przedłużenie terminu płatności udzielonych pożyczek wio-sennych.

Nawołując członków do ubezpieczenia się od ognia w Pom. Stowarzyszeniu ubezpieczeń w Toruniu, oraz Kółka Rolnicze do zapraszania referentów Szkół Rolniczych na zebrania, kończy i otwiera dyskusję, w której zabrali głos pp. Pruszek, Narloch i Ks. Dziekan Szulc.

W zastępstwie wiceprezesa p. Hulewicza wygłosił p. prezes J. Donimerski obszernie sprawozdanie na temat „Potrzeba spółdzielczości na Pomorzu” i wyjaśnił cel i pracę w spółdzielniach. Między innymi omawiał także zatarg z Patronatem w Poznaniu o utworzenie samodzielnego związku rewizyjnego na Pomorzu.

W dyskusji poruszono jeszcze kilka drobnych spraw i zakończono o godz. 1 po poł. zebranie.

Zjazd prezesów Bractw Strzeleckich.

W ubiegłą niedzielę odbył się w mieście naszym zjazd prezesów Bractw Strzeleckich z Pomorza, który zgromadził około 20 prezesów z poszczególnych miast. Obrady odbyły się przed południem w hotelu pana Kalety i były ściśle poufne. Zajmowano się organizacją wewnętrzną Bractw. Podczas następnego wspólnego obiadu, na który zaproszono również przedstawicieli władz i wojska, wygłoszono szereg toastów. Po południu wyruszo no w pochodzie przy dźwiękach orkiestry zakładu wychowawczego na strzelnicę, gdzie odbyło się krótkie strzelanie o drobniejsze nagrody. Wieczorem również z muzyką na czele ruszono z powrotem do miasta i wspólnem posiedzeniem w hotelu Priebe zakończono zjazd

— **Strzelanie Tow. Powstańców i Wojaków.** W niedzielę odbyło się w Chojnicach strzelanie Wojaków i Powstańców na obostrzonych warunkach, mianowicie w całkowitem wyekwipowaniu i z maską przeciwgazową na twardy na odległość 100 metrów. Udział brało 50 wojaków. Najlepszym strzelcem okazał się p. Knitter Marjan, dalej Maciej Józef i Knitter Jan. Warunki strzelania wypełniło 77 proc.

— **Psia zemsta.** Pewien pies zawziął się tak na swego sąsiada, który mu już niejednokrotnie psotę sprawił, iż widząc tegoż spodnie wywieszzone na podwórzu, ściągnął je i zaczął umykać, przyczem oczywiście nie zupełnie całe dostały się z powrotem właścicielowi. Musiano zresztą i tak za psem pościg urządzić, inaczej byłby podarł zupełnie spodnie,

Gotuj na zapas!

Ludwik Rasch

Pierścienie gumowe do wekków we wszystkich systemach

Oryginał Weck-
stoje i butelki
aparaty i trzymaki
termometry i pałagi

Stoje do miodu i do zaprawień
oryginałne brunclawskie
garnki i konwie.

Szkoda, iż ma się tu do czynienia z psem, inaczej gdyby chodziło o człowieka miałyby przynajmniej policja „wynik” do zanotowania.

— **Taryfa płac w rolnictwie. Za miesiąc czerwiec dla deputatów.** Komisja Pracy Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego i Landbund Weichselgau ustaliły w porozumieniu z Zjednoczeniem Zawodowem Polskiem cenę żyta za czerwiec na 31 zł 24 gr za kwintal (czyli 15 zł 62 gr za centnar pojedynczy) i na tej podstawie obliczono następujące płace za miesiąc czerwiec br.:

Ręczniacy	9 zł 11 gr
Stróże, skotarze, oprzątkarze, wartowni.	10 zł 41 gr
Fornale pracujący stale koniami	11 zł 72 gr
Włodarze	13 zł 02 gr
Owczarze kwalifikowani	14 zł 32 gr
Rzemieślnicy bez narzędzi	20 zł 66 gr
Rzemieślnicy z narzędziami	23 zł 43 gr

W powiatach gnieńskim i tczewskim dla wszystkich kategorii ordynariuszy, oprócz rzemieślników, wzamian obniżonej ordynarji pensje wynoszą o 3 ctr. rocznie więcej tj. miesięcznie 3 zł 90 gr. W powiecie starogardzkim o 2 ctr. rocznie więcej, tj. miesięcznie 2 zł 60 gr.

Dla rzemieślników w pow. gnieńskim i tczewskim wzamian obniżonej ordynarji pensje wynoszą o 2 ctr. rocznie więcej tj. miesięcznie 2 zł 60 gr, a w pow. starogardzkim o 1 ctr. rocznie więcej tj. miesięcznie 1 zł 30 gr.

Płaca dla zaciągów i wszystkich innych kategorii robotników rolnych określone są na cały rok gotówką w stosunku dziennym według orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej.

— **Z Izby Karnej Sądu Okręgowego** z dnia 16 lipca 1925 r. Staje Józef Kruszyński, za mieszkały w Trzebuniu, pow. Kościerzyna, oskarżony o to, iż w nocy z początkiem kwietnia tego roku w Trzebuniu zabrał dwa centnary i 40 funtów żyta na szkodę gospodarza Ostrowskiego. Kradzieży dokonał za pomocą fałszywych kluczy lub innych narzędzi. Podczas rozprawy oskarżony do winy się nie poczuwał. Ponieważ rozprawa nie wykazała winy oskarżonego, przeto go sąd od winy i kary uwolnił, koszta nałożo no kasie państwowej.

Rozprawę przeciw Szwilowi o kradzież, postano wił sąd celem poddania oskarżonego badaniu znawcy czy oskarżony jest umysłowo chory, odroczyć.

Jan Karpiński, zamieszkały w Chocimskim Młynie o to, że w marcu tego roku zabrał na szkodę rolnika Łosińskiego w Chocimskim Młynie 20 funtów mąki. Podczas rozprawy oskarżony przyznaje się do czynu, że zabrał mąkę z młyna, który nie był zamknięty iecz kradzież tę popełnił z nędzy. Po przeprowadzonej rozprawie sąd oskarżonego uwolnił na koszt kasy państwowej.

Tecfil Knut, zamieszkały w Wielu, Józef Siedke, zamieszkały w Karsinie, pow. Chojnice o to, że w styczniu tego roku, na drodze Wiele—Przytarnia wspólnem użyciem przemocy przeciw handlarzowi Kozłowskiemu z Przytarni zabrali portfel z zawartością, dokumenty osobiste i 150 złotych w gotówce, przyczem rozboju dokonali na drodze publicznej prowadzącej z Wiele do Przytarni. Oskarżeni przyznają się do czynu im zarzucanego, lecz ubolewają bardzo, że popełnili to z błędy. Po przeprowadzonej rozprawie uznaje sąd oskarżonych winnymi ciężkiego rozboju i zasądza każdego z nich po jednym roku więzienia i na ponoszenie kosztów postępowania. Oskarżonym policzono areszt śledczy. Oskarżeni karę wymierzoną przyjęli. Jako obrońca występował p. mec. Behnke.

Marianna Czulke, Florjan Czulke, Józefa Augustyńska, Franciszek Szostak, zamieszkały w Tucholi o to, iż wspólnie zabrali Lipskiemu cudze rzeczy i to 50 złotych, w tym zamiar, aby je sobie bezprawnie przywłaszczyć. Kradzieży dokonali z mieszkania. Podczas rozprawy oskarżeni do winy się nie poczuwają. Ponieważ rozprawa nie wykazała winy oskarżonych, przeto ich sąd od winy i kary uwolnił, koszta nałożono kasie państwowej.

Antoni Borys, zamieszkały w Tucholi, o to, iż w nocy w lutym tegoż roku w Tucholi zabrał na szkodę Ligmana około jeden metr drzewa i inne rzeczy. Kradzież popełnił z zamkniętego podwórza. Oskarżony był już poprzednio za kradzież karany. Podczas rozprawy oskarżony częściowo zaprzeczał, częściowo się przyznał do winy. Po przeprowadzonej rozprawie uznaje sąd oskarżonego winnym zwykłej kradzieży w jednym wypadku i zasądza go na łączną karę pięć miesięcy więzienia oraz na ponoszenie kosztów postępowania.

Rozprawę przeciw Lipińskiemu, zamieszkałemu w Smoldzinach o zwykłą kradzież postanowił sąd w myśl amnestji postępowanie umorzyć.

Sylwester Niezurawski, zamieszkały w Chojnicach o to, że w czerwcu zeszłego roku zabrał w Nowej Ameryce pod Chojnicami restauratorowi Gańczy 4 kury i jednego indyka. Kradzieży dokonał z stajni. Podczas rozprawy oskarżony do winy się nie poczuwał. Rozprawa nie wykazała winy oskarżonego, przeto go sąd od winy i kary uwolnił, koszta ponosi kasa państwowa.

Kronika prowincjonalna.

Brusy. Podczas ostatniego jarmarku urządzono tu rewizję w bufecie p. J. na targu i znaleziono mniejsze ilości wyrobów tytoniowych gdańskich, które obłożono aresztem a właściciel prawdopodobnie pociągnięty zostanie do odpowiedzialności sądowej.

Brusy W ubiegłą niedzielę odbył się tutaj odpust Matki Boskiej Szkaplerznej. Wskutek pięknej pogody zebrało się dużo wiernych z sąsiednich parafij już dzień poprzednio. W niedzielę podczas głównego nabożeństwa kazanie wygłosił ks. Proboszcz Wrycza z Wiele. Po nabożeństwie odbyło się poświęcenie i przyjęcie szkaplerzy. Odpust zakończono uroczystymi nieszporami.

Przybył również z okazji odpustu karusel, który cieszył się dobrem powodzeniem.

Koronowo. Z targu. Pomimo nadchodzących zniw, przywieziono dosyć produktów na rynek w ostatni czwartek. Za nabiał płacono: za masło funt od 1,50—1,70 zł. Jajka za mendel od 1,40—1,50 zł. Za kaczki 3 zł. za sztukę, wiśnie za litr 50 groszy, jagody czarne 20 groszy za litr czerwone 60 groszy. Pietruszkę za pęczek 10 groszy. Grzyby za macę 60 gr. Za centnar kartofli, których była znaczna ilość, płacono 4 zł. Za prosięta, których tu raz nie było zbyt dużo, płacono mniej więcej jak zwykle tj. za parę od 25—36 złotych a już większe do 50 złotych za parę.

— Żniwa w naszej okolicy już się rozpoczęły na dobre.

— Kursuje od kilka tygodni pomiędzy Bydgoszczą a Tucholą przez Koronowo, samochód, wielki na około 20 ludzi, własności p. Zygm. Preissa, kupca stąd. Samochód ten ożywił znacznie szosę wiodącą z Koronowa przez Gościeradz—Pruszczyn—Bydgoszcz, aż nagle i niespodzianie ukazało się rozporządzenie wojewódzkie cofające a raczej zmieniające udzielone swego czasu zezwolenia, gdyż wedle wskazań wolno samochodowi jechać, nie jak dotąd przez Gościeradz—Truszczyn—Bydgoszcz, tylko Koronowo—Kołomierz—Bydgoszcz. Więc nie wolno teraz jechać prostą linią a tylko drogą okrężną, gdyż z Koronowa do Bydgoszczy przez Kołomierz droga jest o blisko 18 kilometrów dłuższa aniżeli poprzednio używana. Co za tem idzie? Publiczność naraża się na większą stratę czasu, a przedsiębiorstwo ma przez to większe znacznie wydatki. Z powodu tego nastąpiła zwykła biletów przejazdowych. Dotąd kosztowała podróż z Koronowa do Bydgoszczy 2 zł., a teraz kosztuje 3 zł.

— Wystawa robót ręcznych tutejszych szkół. W ostatnim czasie odbyła się tutaj pierwsza wystawa robót ręcznych, robót kobiecych, rysunków dzieci szkolnych, oraz rysunków terminatorów szkoły przemysłowo-dokształcającej. W stosownie udekorowanej sali szkolnej, wystawiono szereg oryginalnych prac wykonanych przez młodzież szkolną i uczni terminatorów. Wystawa składała się z kilku działów. Dział II. zaopatrzone były w wyroby gliniane, były rzeczy po dziwiające umysł dziecka. Dział III. obejmował wyroby z rafji jako to koszyki do pieczywa, trzewiki itd. Dział IV. zawierał wyroby z wikliny. Dział V. zaopatrzone były w wyroby siomiane. Dział VI. przed stawał poważniejsze prace introligatorskie. Osobny dział zawierały starannie wykonane robótki kobiece, przez szkolną młodzież żeńską. Zaś w dziale prac terminatorów obejmowała wystawa rysunki z poszczególnych zawodów, jako to stolarski, ślusarski, szewski, krawiecki, siodlarski i malarski. Długo pozostaną wrażenia odniesione z pierwszej wystawy w pamięci. Wystawa wiedziana przez wszystkie warstwy społeczeństwa, przyczyni się niewątpliwie do podniesienia poziomu rzemieślniczego u dziatwy szkolnej dla dobra ogółu i Ojczyzny.

Mirachowo, pow. kartuski. Dnia 1 lipca br. odbyły się w kościele parafjalnym w Sianowie prymicie ks. Stanisława Wardyna z Mirachowa. Ostatnie prymicie odbyły się w wymienionym kościele przed 85 laty. Wobec tak rzadkiej u nas uroczystości stano się ją obchodzić jak najwspanialej.

Na powitanie w dniu przyjazdu neopresbitera do Mirachowa wystawili mu leśnicy nadleśnictwa Mirachowa dwie bramy triumfalne, a robotnicy domeny Mirachowa jedną. Przed dworkiem domeny zebrała się ludność z Mirachowa i okolicznych wiosek, zaś dziatwa szkolna pod kierownictwem miejscowego kierownika szkoły p. Szelezińskiego odśpiewała dwie odpowiednie piosenki, a jedna dziewczynka po wygłoszeniu wierszu wręczyła nowowysięconemu kapłanowi bukiet kwiatów. Po ukończonym powitanie udzielił neopresbiter zebranych błogosławieństwa.

W dniu prymicy droga z Mirachowa do kościoła parafjalnego w Sianowie była prawdziwym pochodem triumfalnym dla nowowysięconego sługi Bożego. Prócz licznych powozów i samochodów jechało na przodzie na koniach tow. byłych powstańców i wojaków. Drogę upiększyły liczne bramy triumfalne i w zieleni przystrojone włoski. Kościół został na ten dzień nadzwyczaj pięknie przyozdobiony. Prócz ks. prymicjanta było 12 księży obecnych. Podczas pierwszej mszy św. ks. Stanisława Wardyna asystowali miejscowy ks. proboszcz Okoniewski jako presbiter, ks. Rapior

z Kościerzny jako diakon i ks. Kośnik z Wygody jako subdiakon. Kazanie prymicyjne wygłosił ks. katecheta dr. Gleme z Kościerzny, w którym uwydatnił wysoką godność kapłańską i stosunek kapłana do ludu. Spiewem podczas nabożeństwa kierował nauczyciel z Nowejhuty p. Suchecki. Kościół zdołał tylko część wiernych po mieście znaczna część musiała stać na cmentarzu. Po uroczystym nabożeństwie udzielił ks. prymicjant kapłanom, rodzinie, gościom i wiernym błogosławieństwa, podczas którego rozdzielono obrazki pamiątkowe. W procesji odprowadzono nowego pracownika w winnicy pańskiej do plebanji, przy której przemówił do wiernych, dziękując im za stania około upiększenia tej uroczystości.

Na powitanie młodego kapłana wystawiła tutaj szkoła bramę triumfalną, a dzieci szkolne, stojące szpalerem onsypały powóz prymicjanta kwiatami. W domu prymicyjnym przyjmowali duchowieństwo i gości państwo Wardynowie z prawdziwie polską gościnnością. Pokoje dworku domeny mirachowskiej zdołały ledwo pomieścić gości. Rzadko się zdarzy takie miłe i serdeczne przyjęcie, taka szczerza i niekłamana zyczliwość, jak w domu państwa Wardynów. W tym dniu została także ludność mirachowska obdarowana jabłkiem i napojem.

Przy tej okazji należałoby nadmienić, iż państwo Wardynowie niejednokrotnie dali dowodu krzewienia idei katolickiej wystawiając Bożąmkę, a ostatnio odnawiając wielkim kosztem tradycjami polskimi związaną kapliczkę.

Nowowysięcony kapłan i siostra jego zakonnica są żywym świadectwem bogobożności swoich rodziców. Oby w naszej Ojczyźnie więcej rodziców w tym duchu wychowywało dzieci swoje ku większej chwale Bożej i ratowaniu dusz bliźnich.

Ostatnie wiadomości.

Ulewy, grady i powódź.

Miasto Frankfurt zostało nawiedzone niezwykle silną burzą. Miejscami została wywołana prawdziwa powódź. W kilku miejscach uderzył piorun i spadł grad.

W tym samym dniu to jest w piątek oberwała się chmura nad Mszczonowem pod Zyrardowem. Rzeczki Gbrzeźna i Grabka podniosły się gwałtownie do wysokości 4 metrów i pozalewały domy i obory. Zginęło mnóstwo inwentarza żywego i martwego.

W sąsiednim Zyrardowie wystąpiła z brzegów rzeczka Pilisia, zerwała stawidła mostowe i doszła do toru kolejowego. Zalane zostały niżej położone ulice. Między innymi wdarła się woda do młyna Sternera.

Ku zjednoczeniu z Kościołem św.

Z Rzymu donoszą, że Ojciec św. przyjął w dniu 17 b. m. pielgrzymkę bułgarską. Fakt taki nie miał miejsca od niepamiętnych czasów. Papież podczas posłuchania podziękował pielgrzymom za przesłane pozdrowienia od króla Borysa. Udzielając błogosławieństwa pielgrzymom oraz pozdrowienia dla króla, papież wyraził nadzieję, że pielgrzymka ta jest ważnym krokiem w kierunku jedności Kościoła.

Wręczenie odpowiedzi niemieckiej.

Wręczenie odpowiedzi niemieckiej na ostatnią notę francuską w sprawie układu bezpieczeństwa nastąpić miało w Paryżu w poniedziałek po południu.

Powódź na Korei.

Z Japonji donoszą, iż wskutek nadzwyczajnych wylewów, spowodowanych deszczami, miasto Seul w Korei zostało całkowicie odcięte. Miasto pozbawione jest elektryczności.

Minister Skrzyński w Waszyngtonie.

W sobotę przybył minister Skrzyński ze Swampscot, letniej siedziby prezydenta Coolidge'a, do Waszyngtonu. We Waszyngtonie miał minister Skrzyński dłuższą rozmowę z sekretarzem stanu. Po południu wyjechał w otoczeniu personelu poselstwa polskiego do Mont-Vernon, gdzie złożył wieniec na grobie Waszyngtona, dalej złożył wieniec na grobie nieznanego żołnierza. Po południu złożył wieniec na grobie Wilsona. Wieczorem sekretarz stanu wydał na cześć ministra Skrzyńskiego wielką ucztę, na której obecni byli członkowie rządu, senatu, wiceministrowie i wyżsi urzędnicy stanu. W niedzielę przyjął minister Skrzyński większą grupę dziennikarzy, zastępujących ogółem 2500 pism amerykańskich. Prasa amerykańska ujawnia coraz żywsze zajmowanie się pobycem ministra w Ameryce. Dużo gazet omawiając przyjazd p. Skrzyńskiego zajmuje przychylnie stanowisko wobec Polski.

Z ministrem spraw zagranicznych omawiał min. Skrzyński obecne najważniejsze sprawy polityczne. Na obiedzie wydanym przez amerykańskiego ministra spraw zagranicznych Kelloga byli obecni wszyscy ministrowie, senatorowie, wiceministrowie i inni najwyżsi urzędnicy.

Do

Bez
opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Do

Bez
opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Kleska lewicy.

W niedzielę odbywały się we Francji wybory do rad generalnych, które mają znaczenie przy wyborach do senatu. Wynik jest pomyślny dla stronnictw prawicowych. Socjaliści ponieśli klęskę a komuniści pozostali mlejskami prawie zupełnie.

Morderca objawia skruchę.

Ośmiokrotny morderca Angerstein oświadczył, że jest niegodzien ułaskawienia i domaga się szybkiego wykonania wyroku. W testamencie wyznaczył pewną sumę pieniędzy na nagrobki dla swych ofiar. Oprócz tego oskarża się Angerstein o popełnienie dalszych morderstw.

Przesilenie w Portugalji.

Prezydent republiki nie pozwolił na rozwiązanie parlamentu. W Lizbonie kilka oddziałów wojskowych podniosło bunt. Do buntowników przyłączyła się załoga krążownika „Vasco de Gama”. Rząd całą siłą stara się o stłumienie buntu, co częściowo się już udało.

Nowy rząd serbsko-chorwacki.

W skład nowego rządu serbsko-chorwackiego wchodzi 12 radykałów i 4 członków partji Radicza. Nowy rząd ma w parlamencie za sobą 204 postów na ogólną liczbę 312. Oznacza to pomyślną naprawę stosunków serbsko-chorwackich.

Z frontu marokańskiego.

Do miasta Fez przybył marszałek Petain i odbył naradę z oficerami sztabu generalnego. Marszałek zabawi w mieście kilka dni.

Nowi porucznicy.

W Bydgoszczy zamianowano 103 wychowanków tamtejszej Szkoły Oficerskiej dla podoficerów piechoty porucznikami. Najlepszym z nich, porucznikowi Łukasikowi wręczył p. minister Sikorski w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej szablę. W swem przemówieniu położył minister nacisk na to, że szkoła

uzupełnia korpus oficerski podoficerami piechoty, ażeby dać tem samem wyraz łączności pomiędzy oficerami i podoficerami. Na takiej podstawie wytwarza się spójność, jaka jest potrzebna dla pomyślnego prowadzenia wojny w razie potrzeby.

Walka z postępem.

Fabryki włókiennicze w Łodzi, Częstochowie i Sosnowcu postanowiły wywalić wszystkie kobiety, którym z dniem 29 lipca przysługują dwa półgodzinne płatne przerwy dziennie dla karmienia niemowląt. Pracodawcy twierdzą, że skutkiem tej zmiany nastąpiłoby ogólne niezadowolenie i podrożenie produkcji. Dla zapobieżenia przykrym następstwom postanowiono zawiesić tymczasem uchwałę Sejmu.

Trzęsienie ziemi w San Francisco.

W niedzielę nastąpiło w San Francisco trzęsienie ziemi w zatoce. Domy zostały ogromnie uszkodzone. Ludność w popłochu opuszczała nabożeństwo.

Ułatwienie nabywania węgla.

Izby handlowe w Grudziądzu uchwaliły zająć od Izby handlowej w Katowicach ulepszenia taryfy kolejowej dla ułatwienia dostawy węgla zakładom przemysłu na Pomorzu i Wielkopolsce.

Mussolini pod nożem.

Mussolini podda się w najbliższym czasie operacji na wątrobie.

Straszne nieszczęście.

Z powodu olbrzymich ulew obsunęła się w Hongkongu w Chinach ziemia. 300 Chińczyków straciło przytem życie.

Zacieśnianie przyjaźni.

Czeski rzeczoznawca wojskowy w Warszawie generał Holy otrzymał krzyż komandorski orderu Polski Odrodzonej. Wręczenie nastąpiło bardzo uroczyste wśród stósownej przemowy ministra Sikorskiego, który podkreślał wielką życzliwość generała dla społeczeństwa polskiego.

Zamach na polski parowiec?

Na okręcie polskim „Kaszuba” w Gdańsku nastąpił w poniedziałek wybuch kotła. Okręt zatonął. Jest 3 zabitych marynarzy i kilku rannych. Okręt był w remoncie w stoczni. Mówią o zamachu niemieckim.

Dalsze próby wzlotów pod biegun.

Podróżnik Algarszon ma zamiar dotrzeć statkiem motorowym pod biegun północny, a następnie zmierza torować sobie drogę saniami. Podróż jest obliczoną na 5 tygodni.

Nowa stolica województwa.

Stolicą województwa nowogrodzkiego został Słonim. Dotąd był nią Nowogródek.

Reforma rolna uchwalona.

Na poniedziałkowym posiedzeniu Sejmu została reforma rolna w 3 czytaniu ostatecznie uchwaloną.

Zagłębie ruhry w rękach Niemców

Francuzi przyrzekli oddać Niemcom Zagłębie Ruhry do piątku północy

Natarcie Francuzów.

W przyszłym tygodniu ma się rozpocząć w Marokko generalne natarcie wojsk francuskich na powstańców w Marokko.

Chojnice. Dnia 22 lipca 1925 r. odbędzie się nadzwyczajne zebranie Z. D. K. u pana Czarnieckiego o godz. 20.30 minut. Przybycie wszystkich członków wolnych od służby bardzo pożądane, ponieważ przyjeżdża zarząd główny czyli Wydział wykonawczy z Warszawy. Sprawy dzienne bardzo ważne.

Zarząd — Idrenka.

Chojnice. Tow. śpiewu „Lutnia”. Lekcja śpiewu odbędzie się we wtorek, dnia 20 bm. o godz. 8.30 wieczorem w szkole. Uprasza się o przybycie wszystkich czynnych członków.

Dyrygent.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Leon Kum.
Drukarnia i nakładem Drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach

Przetarg przymusowy

w Lipnicy przed sołectwem w sobotę, dnia 25 7 25 r. o godz. 10. przedpoł.

1 szafa za szkłem
1 regulator
1 lustro

najwięcej dającemu za gotówkę. 1607

Wiśniewski
kom. sądowy, Chojnice.

Przetarg przymusowy

w Lipnicy przed sołectwem w sobotę, dnia 25 7 25 r. o godz. 10,30

1 szafa do rzeczy
1 regulator

najwięcej dającemu za gotówkę. 1608

Wiśniewski
kom. sądowy, Chojnice.

Przetarg przymusowy

w Radniku u gosp. p. Woltera w sobotę, dnia 25 7 25 r. o godz. 3 pop.

ca 15 mórg żyta na pniu

w mniejszych parcelach najwięcej dającemu za gotówkę. 1609

Wiśniewski
kom. sądowy, Chojnice.

Potrzebna zaraz służąca

na wieś. 1607

Belkowa, Topole Nr. 3
Człuchowska szosa n. granicą

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski” z Chojnic

na miesiąc sierpień

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem 2,08 złotych

dnia _____ 1925

Imię i nazwisko _____

miejscowość _____

ulica _____

okwitowania poczty _____

Przyjmuję od 19. lipca do 1. sierpnia tylko przed połud. od 8—1. godz.

A. Stachurski

lekarz dent.
Plac Jerzego 4.

1597

Kupujemy

każdą ilość

**czarnych jagód,
malin i wiśni.**

A. Kaźmierski i Ska
Wytwórnia win owocowych
CHOJNICE—Pomorze. 1605

Niniejszem daję do wiadomości Szanownej publiczności miasta Chojnic i okolicy, iż wykonuję wszelkie prace

garncarskie

jak stawianie nowych i starych pieców oraz wszelkie reparacje

Walerjan Szrekenszleger
mistrz garncarski
CHOJNICE, Ogródowa nr. 7

Licytacja przymusowa

Dnia 22. lipca br. w lokalu p. Heinricha Człuchowska 29 sprzedam najwięcej dającemu za gotówkę: 1603

Jedną szafę
Jeden fortepian (skrzydło)
Jedno lustro
Jedną kanapę
Jedną szafę do pieniędzy
Jedno lustro
Jedną szafę
trzy obcegi
Jeden młot.

(-) Brunka
komornik miejski

Nadeszły
wędzone flondry,
łososie,
makrele,
węgorze,
delikatesy śledzie
matjes

najlepszego gatunku, które poleca 1606

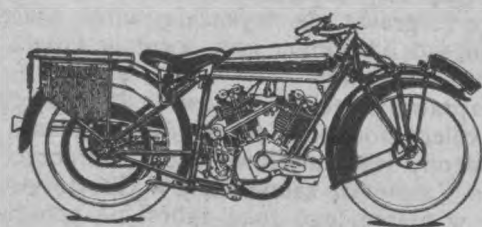
Jan Szyszke
skład win i delikatesów.

Falbanki, spodniczki,
tanki, fartuszki
i całe suknie

przyjmuje do

plisowania

Pracownia bielizny
Jadwiga Wernerowa
ul. Strzelecka 6.

„MaWi” motocykle

ze światowej sławy

D.K.W. motorem

ca 3. k. m. stale na składzie. Podczas wyścigów w Niemczech na przestrzeni 3000 km. wszystkie D. K. W. motory jazdę bez przeszkód przebyły.

Centrala samochodów
Ryszard Gehrke

Człuchowska 9 Chojnice Telefon 108.

Struny do skrzypiec i mandolin

oraz wszelkie przybory

poleca

Księgarnia „Dziennika Pomorskiego” Chojnice.

Czeladnika oraz ucznia

poszukuje od zaraz. 1602
Plotrowski, mistrz kowalski
Tuchola (Pomorze).

Potrzebna zaraz 1612

mamzela

Hotel Dworcowy Chojnice.

Potrzebna 1611

uczennica do kuchni hotelowej.
Hotel Dworcowy, Chojnice.

Restauracja Müllera
przy Człuchowskiej bramie

ofiaruje

W ogrodzie przyjemny pobyt.

Poszukuję od zaraz po rządnej 1604

służącej

na gospodarstwo.

Rulesza, Pawłówek.